

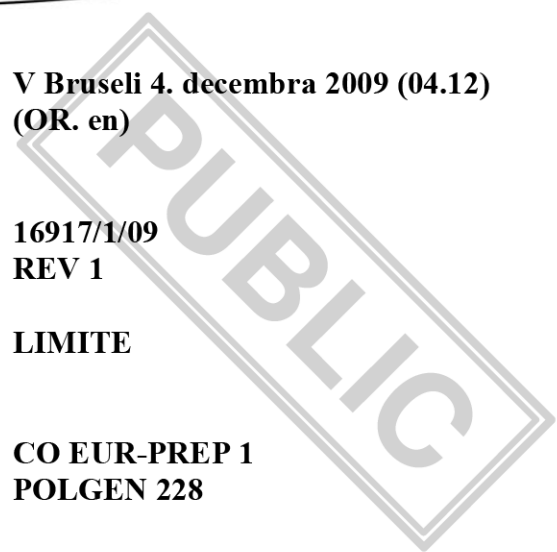
**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 4. decembra 2009 (04.12)
(OR. en)**

**16917/1/09
REV 1**

LIMITE

**CO EUR-PREP 1
POLGEN 228**

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Rada

Predmet: *Európska rada (10. a 11. decembra 2009)*
– návrh záverov

Delegáciám v prílohe zasielame závery, ktoré by Európska rada mala prijať na zasadnutí 10. a 11. decembra 2009.

o
o o

Zasadnutiu Európskej rady predchádzalo vystúpenie predsedu Európskeho parlamentu Jerzyho Buzeka, po ktorom nasledovala výmena názorov.

o
o o

I. Inštitucionálne otázky

1. Európska rada víta nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra. Lisabonská zmluva poskytuje Únii stabilný a trvalý inštitucionálny rámec a umožní jej, aby sa plne sústredila na riešenie nadchádzajúcich výziev.
2. Intenzívna prípravná práca vykonaná počas švédskeho predsedníctva, ako sa uvádza v správe predsedníctva (dokument 17033/1/09), umožnila hladké nadobudnutie platnosti zmluvy. Dňa 1. decembra sa funkcie predsedu Európskej rady ujal Herman Van Rompuy a funkcie vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku sa ujala Catherine Ashtonová.
3. Európska rada na základe správy predsedníctva, ktorú schválila v októbri 2009, vyzýva vysokú predstaviteľku, aby urýchlene predložila návrh týkajúci sa organizácie a fungovania Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, aby ho Rada mohla prijať spoločne so súvisiacimi právnymi a rozpočtovými aktmi najneskôr do konca apríla 2010. Prípravná práca by mala pokračovať v súčasnej podobe.
4. Európska rada víta skutočnosť, že Komisia začala verejné konzultácie o iniciatíve občanov. Vyzýva Komisiu, aby čo najskôr predložila legislatívny návrh na účely jeho prijatia v prvom polroku 2010.

p. m.

II. Hospodárska a finančná situácia a situácia v oblasti zamestnanosti

5. Hospodárska a finančná kríza predstavuje pre svetové hospodárstvo závažné výzvy a vyústila do najťažšieho hospodárskeho poklesu od 30. rokov minulého storočia. S cieľom bojovať proti tejto kríze zaviedli EÚ a jej členské štáty širokú škálu mimoriadnych opatrení vrátane európskeho plánu na oživenie hospodárstva z decembra 2008. Podporné opatrenia majú zásadný význam pre obnovenie dôvery vo finančné trhy a zaistenie ich riadneho fungovania, ako aj stlmenie vplyvu krízy na rast a zamestnanosť.
6. Hospodárska situácia sa stabilizovala a dôvera sa zvyšuje. Prognózy naznačujú mierne oživenie v roku 2010, po ktorom by mal nasledovať návrat k výraznejšiemu rastu v roku 2011. Neistoty a slabiny však pretrvávajú, pričom v roku 2010 sa v oblasti zamestnanosti a sociálnej situácie očakáva ďalšie zhoršenie. Uplatňovanie politík zameraných na podporu hospodárstva by sa preto malo zachovať a skončiť by sa malo iba vtedy, keď sa úplne zabezpečí oživenie. S cieľom ustáliť očakávania a posilniť dôveru Európska rada opätovne potvrdzuje význam vývoja dôveryhodných a koordinovaných stratégií ukončenia rozsiahlych stimulačných opatrení, ako aj význam s tým súvisiacej komunikácie.

Stratégie ukončenia angažovanosti

7. Európska rada zdôrazňuje, že stratégia ukončenia rozpočtovej angažovanosti sa bude vykonávať v rámci Paktu stability a rastu, ktorý ostáva základným kameňom rozpočtového rámca EÚ. Odporúčania pre krajiny, v prípade ktorých sa uplatňuje postup pri nadmernom deficite, najmä odporúčania prijaté Radou 2. decembra, sú dôležitým nástrojom obnovenia zdravých verejných financií. V tejto súvislosti Európska rada opätovne potvrdzuje svoje závery z 20. októbra o stratégii ukončenia rozpočtovej angažovanosti a pripomína, že táto stratégia bude zahŕňať konsolidáciu v rozsahu podstatne presahujúcom referenčnú hodnotu 0,5 % HDP ročne v spojení so štrukturálnymi reformami podporujúcimi dlhodobú rozpočtovú udržateľnosť. Rozpočtová konsolidácia by sa mala začať najneskôr v roku 2011, alebo aj skôr v tých členských štátoch, v ktorých to hospodárska situácia umožní, za predpokladu, že z prognóz Komisie bude naďalej vyplývať, že oživenie sa posilňuje a stáva sa samostatne udržateľným.

8. Sú však potrebné širšie zamerané stratégie ukončenia angažovanosti, ktoré zohľadňujú aj potrebu ukončenia schém finančnej podpory. Ďalšia práca sa musí riadiť zásadami ukončenia podpory finančného sektora, ako ich stanovila Rada 2. decembra 2009. Kľúčový význam má vypracovanie koordinovaného prístupu, ktorý zohľadní finančnú stabilitu a situáciu jednotlivých členských štátov a ktorým sa zavedú progresívne stimuly pre finančné inštitúcie s cieľom ukončiť závislosť na finančnej podpore z verejných zdrojov.
9. Európska rada zdôraznila, že postupné ukončenie podporných opatrení financovaných z verejných zdrojov by sa malo medzi členskými štátmi náležite koordinovať, aby sa zabránilo negatívnym účinkom presahovania, že načasovanie ukončenia podporných opatrení by malo zohľadňovať širokú škálu prvkov a že v závislosti od situácie jednotlivých členských štátov by sa postupné ukončenie podpory malo začať v oblasti vládnych záruk.
10. Európska rada nabáda Radu, aby pokračovala vo svojej práci na stratégiách ukončenia angažovanosti a aby jej do marca 2010 podala správu zameranú na oblasť rozpočtu, ako aj finančného sektora.

Finančné trhy

11. Finančná kríza jasne poukázala na slabiny súčasného regulačného rámca a mechanizmov dohľadu nad finančnými inštitúciami. Európska rada víta rýchle a rozhodné opatrenia prijaté Radou, ktorá sa dohodla na zásadne novej štruktúre finančného dohľadu v Európe. Táto nová štruktúra sa vytvára s cieľom obnoviť dôveru spotrebiteľov a investorov vo finančné trhy, poskytnúť ochranu proti budúcim bublinám a krízam v hospodárstve, zlepšiť stabilitu a zabezpečiť, aby dohľad zodpovedal skutočnej trhovej integrácii.

12. Európska rada víta všeobecné smerovanie, ktoré Rada dosiahla v súvislosti s komplexným balíkom pre nový rámec dohľadu v Európskej únii. Nový Európsky výbor pre systémové riziká poskytne Európskej únii systém na monitorovanie makroprudenciálnych rizík a vydávanie varovaní pred rizikami, ako aj odporúčani na nápravné opatrenia, ak budú takéto riziká závažné. Tri nové orgány dohľadu nad bankami, poisťovníctvom a trhmi s cennými papiermi vypracujú všeobecné technické normy, budú plniť významnú koordinačnú úlohu v kolégiách orgánov dohľadu, budú schopné konať efektívne v prípade stavu finančnej núdze a zabezpečia jednotné uplatňovanie práva EÚ, a to aj prostredníctvom záväznej mediácie. Európska rada očakáva, že Európsky parlament urýchlene prijme príslušné právne predpisy, aby nový systém začal fungovať v priebehu roka 2010.
13. Všeobecné smerovanie v súvislosti so zmenami a doplneniami smernice o kapitálových požiadavkách, ktoré prijala Rada, je ďalším krokom smerom k posilneniu finančnej regulácie vzhľadom na finančnú krízu. Zvyšujú sa ním kapitálové požiadavky v prípade niektorých bankových činností a zavádzajú sa jasné a záväzné pravidlá odmeňovania, konzistentné s pravidlami, ktoré schválili vedúci predstavitelia skupiny G 20. Politiky odmeňovania vo finančnom sektore musia podporovať riadne a účinné riadenie rizík a mali by prispievať k predchádzaniu budúcich kríz v hospodárstve. Európska rada teraz očakáva urýchlené dosiahnutie konečnej dohody v Európskom parlamente. Európska rada vyzýva finančný sektor, aby bezodkladne zaviedol správne postupy odmeňovania, a víta zámer Komisie podrobne monitorovať vykonávanie správnych zásad odmeňovania. Európska rada tiež vyzýva na dosiahnutie ďalšieho pokroku v boji proti procyklicite v bankovom sektore a vyzýva Komisiu, aby v roku 2010 predložila ďalšie návrhy zohľadňujúce prácu prebiehajúcu v Bazilejskom výbore.
14. Európska rada tiež zdôrazňuje, že je potrebné urýchliť prácu na návrhu smernice o správcoch alternatívnych investičných fondov, ktorá by sa mala zaoberať aj otázkou vhodných politík odmeňovania. Víta zámer Komisie predložiť v roku 2010 legislatívne návrhy na zvýšenie stability a transparentnosti trhov s derivátmi.

15. EÚ čelí významným štrukturálnym výzvam. Pred desiatimi rokmi preto uviedla do života lisabonskú stratégiu. Táto stratégia boli užitočná pri vytváraní rámca pre posilnenie európskej konkurencieschopnosti a podporovaní štrukturálnej reformy. Teraz nadišiel čas zhodnotiť vplyv lisabonskej stratégie a predovšetkým pozrieť sa vpred. V kontexte hospodárskych a sociálnych dôsledkov krízy, ako aj vzhľadom na problémy vyplývajúce zo starnutia obyvateľstva a zmeny klímy potrebujeme nový prístup viac ako kedykoľvek predtým. S cieľom ďalej zlepšiť konkurencieschopnosť a zvýšiť rastový potenciál EÚ, sa politiky musia vo svojom zameraní zmeniť a sústrediť na dlhodobé reformy v ambicióznej a prepracovanej novej stratégii.
16. Čas zostávajúci do jarného zasadnutia Európskej rady by sa mal využiť na vymedzenie prvkov takejto stratégie pre EÚ do roku 2020 a na preskúmanie toho, ako zaistiť udržateľné verejné financie a zároveň zachovať investície a sociálne zabezpečenie, ako vytvoriť inkluzívne a efektívne trhy práce, ako ďalej posilniť vnútorný trh a ako plne využiť zahraničný obchod EÚ a otvorenosť. Ďalšími významnými otázkami, ktoré by sa mali preskúmať, sú prínosy vyplývajúce z ekologickejšie zameraného hospodárstva, zlepšenie podnikateľskej klímy a rozšírenie znalostnej základne v našich ekonomikách vrátane výskumu a inovácií. V tomto kontexte by sa malo vynaložiť maximálne úsilie na zabezpečenie sociálnej súdržnosti a rodovej rovnosti.
17. Európska rada zároveň vyzýva na nové úvahy o metodike, ktorá by sa mala použiť; je potrebná efektívnejšia a transparentnejšia štruktúra správy, zameraná na dosiahnutie konkrétnych výsledkov. V tejto súvislosti má zásadný význam monitorovanie a hodnotenie politických opatrení. Ďalšie úvahy sú tiež potrebné, pokiaľ ide o najlepší spôsob využívania odporúčaní pre krajiny, posilňovania prepojenia medzi vnútroštátnymi opatreniami a opatreniami na úrovni EÚ a zvyšovania zodpovednosti krajín prostredníctvom aktívnejšieho zapojenia sociálnych partnerov, ako aj regionálnych a miestnych orgánov.
18. Európska rada berie na vedomie konzultácie o budúcej stratégii, ktoré začala Komisia, a čo najskôr v roku 2010 so záujmom očakáva ambiciózny návrh s cieľom jeho úplného prerokovania na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2010.

19. Trvalo udržateľný rozvoj je na základe Lisabonskej zmluvy i naďalej základným cieľom Európskej únie. Ako sa zdôraznilo v správe predsedníctva o preskúmaní Stratégie Únie pre trvalo udržateľný rozvoj za rok 2009 (dokument 16818/09), stratégia bude i naďalej poskytovať dlhodobú víziu a predstavovať zastrešujúci politický rámec pre všetky politiky a stratégie Únie.

 20. Bezodkladné opatrenia si vyžaduje niekoľko neudržateľných trendov. Je potrebné vyvinúť značné ďalšie úsilie na prispôsobenie sa zmene klímy a jej obmedzenie, zníženie vysokej spotreby energie v odvetví dopravy a zvrátenie súčasnej straty biodiverzity. V budúcnosti si bude vyžadovať väčšiu pozornosť posun k bezpečnému a udržateľnému nízkouhlíkovému hospodárstvu s nízkymi vstupmi. V budúcich preskúmaniach by sa mali jasnejšie vymedziť prioritné opatrenia. Malo by sa posilniť riadenie vrátane mechanizmov vykonávania, monitorovania a nadviazania, napríklad prostredníctvom jasnejších väzieb na budúcu stratégiu EÚ na obdobie do roku 2020 a iné prierezové stratégie.
-
21. Európska rada víta zámer Komisie zriadiť fórum pre „najvzdialenejšie európske regióny“ otvorené všetkým členským štátom a najvzdialenejším regiónom, ako sa uvádza v jej oznámení predloženom 17. októbra 2008. Inauguračné fórum sa uskutoční 27. a 28. mája 2010 v Bruseli a následne každé dva roky.

 22. Európska rada pripomína cieľ uskutočniť komplexné preskúmanie rozpočtu, ktoré by zahŕňalo všetky aspekty výdavkov a zdrojov EÚ. Európska rada vyzýva Komisiu na predloženie správy, aby mohla Rada poskytnúť usmernenie o prioritách v priebehu roka 2010.

III. Štokholmský program – otvorená a bezpečná Európa, ktorá slúži občanom a chráni ich

23. Päť rokov po Haagskom programe nastal čas, aby Únia preskúmala svoju politiku s cieľom účinne čeliť novým výzvam. Na tento účel prijala Európska rada nový viacročný program na roky 2010 – 2014 s názvom Štokholmský program.
24. Európska rada konštatuje, že prioritou na nadchádzajúce roky bude zamerať sa na záujmy a potreby občanov a iných osôb, za ktoré nesie EÚ zodpovednosť. Výzvou bude zabezpečiť dodržiavanie základných práv a slobôd a integrity pri zaručení bezpečnosti v Európe. Je mimoriadne dôležité, aby opatrenia na presadzovanie práva a opatrenia na ochranu práv jednotlivcov, právneho štátu a pravidiel medzinárodnej ochrany boli vo vzájomnom súlade a vzájomne sa posilňovali. Štokholmský program sa sústreďuje na priority uvedené nižšie.
25. **Podpora občianstva a základných práv:** Európske občianstvo sa musí stať skutočnou realitou. Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti musí byť predovšetkým jednotným priestorom, v ktorom sa poskytuje ochrana základných práv. Schengenský priestor sa musí ďalej rozširovať. Ústrednými hodnotami sú rešpektovanie ľudskej osobnosti a ľudskej dôstojnosti, ako aj ostatných práv zakotvených v Charte základných práv a v Európskom dohovore o ľudských právach. Tieto slobody a právo na súkromie občanov sa napríklad musia dodržiavať aj mimo štátnych hraníc, a to najmä prostredníctvom ochrany osobných údajov. Musí sa vytvoriť priestor pre osobitné potreby zraniteľných osôb a európskym občanom, ako aj iným občanom sa musí umožniť úplné uplatňovanie ich práv v rámci Európskej únie, v prípade potreby dokonca i mimo nej.

26. ***Európa práva a spravodlivosti:*** Úsilie o vytvorenie európskeho priestoru spravodlivosti sa musí zjednotiť s cieľom prekonať súčasnú fragmentáciu. Prioritne sa to týka mechanizmov na uľahčenie prístupu k spravodlivosti, aby ľudia mohli presadzovať svoje práva v rámci celej Únie. Zároveň by sa mala zlepšiť aj spolupráca medzi profesionálmi v oblasti práva a ich odborná príprava a mali by sa zmobilizovať zdroje na odstránenie prekážok pri uznávaní právnych aktov v iných členských štátoch.
27. ***Európa, ktorá chráni:*** S cieľom naďalej zlepšovať bezpečnosť v rámci Únie, a tým chrániť životy a istoty európskych občanov a bojovať proti organizovanej trestnej činnosti, terorizmu a iným hrozbám, by sa mala vyvinúť stratégia vnútornej bezpečnosti. V záujme vytvorenia bezpečnejšej Európy by sa táto stratégia mala zameriavať na posilnenie spolupráce v oblasti presadzovania práva, riadenia hraníc, civilnej ochrany, zvládania katastrof, ako aj justičnej spolupráce v trestných veciach. Okrem toho je potrebné, aby Európska únia vo svojej činnosti stavala na solidarite medzi členskými štátmi a naplno využívala článok 222 Zmluvy o fungovaní EÚ.
28. ***Prístup do Európy v globalizovanom svete:*** Prístup do Európy pre podnikateľov, turistov, študentov, vedcov, pracovníkov, osôb odkázaných na medzinárodnú ochranu a ďalších osôb, ktoré majú legitímny záujem o vstup na územie EÚ, musí byť účinnejší a efektívnejší. Únia a jej členské štáty musia zároveň zaručiť bezpečnosť pre svojich občanov. Na splnenie týchto cieľov by sa malo využívať integrované riadenie hraníc a vízová politika.

29. **Zodpovedná, solidárna a partnerská Európa v otázkach migrácie a azylu:** Jedným z kľúčových cieľov politiky Európskej únie ostáva rozvoj progresívnej a komplexnej európskej migračnej politiky založenej na solidarite a zodpovednosti. Je potrebné, aby sa účinne využívali všetky relevantné právne nástroje a naplno sa zapojili aj príslušné agentúry a úrady, ktoré pôsobia v tejto oblasti. Dobre riadená migrácia môže byť prospešná pre všetky zainteresované strany. Zrejším základom pre ďalší rozvoj v tejto oblasti je Európsky pakt o prísťahovalectve a azyle. Európa bude potrebovať pružnú politiku, ktorá dokáže reagovať na priority a potreby členských štátov a umožní migrantom naplno využívať svoj potenciál. Ľuďom, ktorí potrebujú ochranu, sa musí zabezpečiť prístup k právne bezpečným a efektívnym azylovým konaniam. Okrem toho, aby sa v EÚ zachovali dôveryhodné a udržateľné prísťahovalecké a azylové systémy, je potrebné v súlade so závermi Európskej rady z októbra 2009 predchádzať nelegálnej migrácii, kontrolovať ju a bojovať proti nej, pretože EÚ, a najmä jej členské štáty na vonkajších hraniciach vrátane južných hraníc, čelia rastúcemu tlaku vyplývajúcemu z tokov nelegálnej migrácie.
30. **Úloha Európy v globalizovanom svete – vonkajší rozmer:** Význam vonkajšieho rozmeru politiky EÚ v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti podčiarkuje potrebu zvýšenej integrácie politík v tejto oblasti do všeobecných politík Európskej únie. Vonkajší rozmer je zásadným faktorom pri riešení kľúčových výziev, ktoré pred nami stoja, a ponúka občanom EÚ väčšie možnosti pracovať v krajinách celého sveta a obchodovať s nimi. Vonkajší rozmer oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti je kľúčovým prvkom úspešného plnenia cieľov tohto programu a mal by sa osobitne zohľadňovať vo všetkých ostatných aspektoch zahraničnej politiky EÚ a byť s nimi v plnom súlade.
31. Európska rada vyzýva Komisiu, aby predstavila akčný plán pre vykonávanie Štokholmského programu, ktorý sa prijme najneskôr v júni 2010, a do júna 2012 predložila preskúmanie v polovici trvania.

IV. Kodanská konferencia o zmene klímy

32. Kodanská konferencia predstavuje pre medzinárodné spoločenstvo historickú príležitosť reagovať spoločne na výzvu, ktorú predstavuje zmena klímy. Európska rada pripomína rokovaciu pozíciu, ktorú prijala 30. októbra 2009. Všetky zmluvné strany sa musia plne venovať dosiahnutiu celosvetovej, komplexnej a ambicióznejšej kodanskej dohody, ktorá bude zahŕňať všetky zásadné prvky akčného plánu z Bali. Predpokladom kodanskej dohody je to, aby používala spoločne dohodnuté transparentné medzinárodné normy merania, podávania správ a overovania emisií skleníkových plynov, čím sa zabezpečí transparentnosť záväzkov, činností a podpory. Dohoda by mala viesť k finalizácii právne záväzného nástroja, pokiaľ možno do šiestich mesiacov od kodanskej konferencie, na obdobie od 1. januára 2013.
33. Európska rada v tejto súvislosti víta nedávne prísľuby viacerých krajín v súvislosti so znížením emisií. Naším spoločným cieľom musí zostať neprekročiť vedecky podloženú hranicu globálneho oteplenia – dva stupne. Niektoré zmluvné strany ešte ponuky zodpovedajúce tomuto cieľu neohlásili. Európska rada ich naliehavo vyzýva, aby tak bez ďalšieho odkladu urobili.
34. Európska únia stojí v čele úsilia bojovať proti zmene klímy. V rámci celosvetovej a komplexnej dohody na obdobie po roku 2012 EÚ opakuje svoju podmienenú ponuku, že prejde k 30-percentnému zníženiu do roku 2020 v porovnaní s úrovňami v roku 1990 pod podmienkou, že sa ďalšie rozvinuté krajiny zaviazu k porovnateľným zníženiam emisií a že rozvojové krajiny prispejú úmerne svojej zodpovednosti a svojim schopnostiam.

35. Kodanská dohoda by mala obsahovať ustanovenia o bezodkladných opatreniach so začiatkom v roku 2010. Európska rada uznáva, že si to vyžaduje zvýšenú finančnú podporu. Medzinárodná verejná podpora na urýchlené začatie činnosti by mala zahŕňať špecifickú a samostatnú podporu na adaptáciu, zmierňovanie a budovanie kapacít s osobitným dôrazom na najmenej rozvinuté krajiny. EÚ vyzýva rozvinuté krajiny, aby ohlásili svoje príspevky na takúto podporu. Členské štáty EÚ sú pripravené prispieť k financovaniu urýchleného začatia činnosti sumou najmenej [X] miliárd EUR na roky 2010 až 2012.

V. Rozširovanie

[Doplní sa po rokovaní na zasadnutí Rady pre zahraničné veci.]

VI. Vonkajšie vzťahy

Východné partnerstvo a Únia pre Stredozemie

36. Európska rada víta začatie realizácie Východného partnerstva, ktoré sa vytvorilo 7. mája 2009 na samite v Prahe, a s uspokojením berie na vedomie nedávne kroky zamerané na posilnenie a prehĺbenie vzťahov medzi EÚ a jej partnermi. Európska rada podčiarkuje odhodlanie Európskej únie presadzovať realizáciu Východného partnerstva a podporovať európsku integráciu partnerských krajín.

37. Európska rada zdôrazňuje význam posilneného partnerstva medzi EÚ a stredozemskými partnerskými krajinami a víta proces utužovania vzťahov, ako aj úsilie o ďalšie zintenzívnenie spolupráce a dialógu a vytvorenie štruktúr Únie pre Stredozemie.

Irán

38. Európska rada víta pripojené vyhlásenie o Iráne.

[Prerokuje sa na zasadnutí Rady pre zahraničné veci.]

